

कक्षा – सप्तमी

प्रथमस्तर: – 2017

समय: - एकघण्टा

अङ्का: - 60

I. अधः प्रदत्तप्रश्नेभ्यः निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -

A

1. विद्यया एव मनुष्यस्य देशस्य च उन्नतिः। “ उन्नतिः ” इत्यस्य वर्णविन्यासः .....

- 1) उ+न्+न्+इ+त्+इः   2) उ+न्+न्+अ+त्+इः   3) उ+न+न्+अ+त्+इः   4) उ+न्+न+अ+त्+इः

2. आरोग्यम् एव हि महाभाग्यम्। “ महाभाग्यम् ” इत्यस्य वर्णविन्यासः.....

- 1) म्+अ+ह+आ+भ+आ+ग्+य्+अ+म्   2) म्+अ+ह्+आ+भ्+आ+ग्+य्+अ+म्
3) म्+आ+ह+आ+भ्+आ+ग्+य्+आ+म्   4) म्+अ+ह+आ+भ्+अ+ग्+य्+म्

3. “क+उ+क्+क्+उ+ट्+अः” इत्यस्य समस्तं पदम् ..... भवति।

- 1) कुकुकटः   2) कुक्कूटः   3) कुकुकुटः   4) कुक्कुकुटः

II. अधः प्रदत्तप्रश्नेभ्यः निर्देशानुरं विकल्पेभ्यः समुचितं समानार्थकपदं / विरुद्धार्थकपदं चिनुत -

4. साम्प्रतं वैदेशिकाः भारतं प्रति आगच्छन्ति। रेखाङ्कितस्य समानार्थकपदम् .....

- 1) कदा   2) ह्यः   3) पूर्वम्   4) अधुना

5. भारतदेशः पूर्वं विश्वगुरुस्थाने आसीत्। रेखाङ्कितस्य समानार्थकपदे .....

- 1) आधारः, आश्रयः   2) गतम्, पुरा   3) गेहम्, सदनम्   4) अतीतम्, आरामः

6. गणेशः भोजनं विना भगवतः उपासनां करोति। “ विना ” इत्यस्य विरुद्धार्थकपदं .....

- 1) सह   2) पुरा   3) लाभः   4) परार्थः

7. सज्जनाः सर्वेषां हितम् इच्छन्ति। “ हितम् ” इत्यस्य विरुद्धार्थकपदं .....

- 1) अहिता   2) आहिता   3) अहितम्   4) आहितम्

8. बालिकायाः स्वास्थ्यम् सम्यक् नास्ति। “ स्वस्थः ” इत्यस्य विरुद्धार्थकपदं .....

- 1) अयोग्यः   2) वैरम्   3) रोगः   4) कुशाग्रः

III. अधः प्रदत्तेभ्यः संख्यावाचिसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -

9. महाभारते शतं कौरवाः आसन्। “ शतम् ” इत्यस्य आङ्ग्लसंख्या .....

- 1) 1000   2) 10   3) 10000   4) 100

10. भारतीयसम्प्रदाये १६ संस्काराः प्रधानाः विद्यन्ते। १६ इत्यस्य संख्यावाचकपदं .....

- 1) षट्दश   2) षोडश   3) षड्दश   4) शोडष

11. चत्वारिंशत् इत्यस्य संख्या .....

- 1) ४०   2) २४   3) १४   4) ४४

IV. अधः प्रदत्तेभ्यः शब्दरूपसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -

12. “ रवि ” शब्दस्य पञ्चमीविभक्तेः एकवचनं रूपं .....

- 1) रव्योः   2) रवौ   3) रवेः   4) रवये

13. “ वारीणि ” इत्यस्य विभक्तिः वचनञ्च .....

- 1) प्रथमा-द्विवचनम्   2) प्रथमा-बहुवचनम्   3) द्वितीया-द्विवचनम्   4) सप्तमी-एकवचनम्

14. “ अस्मद् ” शब्दस्य पञ्चमी-बहुवचनरूपं .....

- 1) आवाभ्याम्   2) मत्   3) अस्मत्   4) मे

15. " प्रकृति " शब्दस्य द्वितीयाविभक्तेः द्विवचनरूपं .....

- 1) प्रकृतिम्   2) प्रकृती   3) प्रकृतौ   4) प्रकृतीः

16. " मधुने " इति शब्दरूपस्य विभक्तिः वचनञ्च .....

- 1) सप्तमी, एकवचनम्   2) पञ्चमी, एकवचनम्   3) चतुर्थी, एकवचनम्   4) षष्ठी, एकवचनम्

V. निर्देशानुसारं प्रदत्तवाक्येषु रिक्तस्थानानि समुचितविभक्तिपदैः पूरयत -

17. 2017 तमे वर्षे कृष्णा ..... पुष्कराः आसन् ।

- 1) नदीम्   2) नद्याः   3) नद्याम्   4) नद्या

18. अध्यापकः गीतं गातुं ..... सूचयति ।

- 1) श्रुतिम्   2) श्रुतीम्   3) श्रुत्या   4) श्रुतिः

19. मम स्यूते नूतन ..... स्थानं नास्ति ।

- 1) वस्तूनि   2) वस्तुषु   3) वस्तु   4) वस्तुने

20. .... स्वदेशीयसंस्कृतौ प्रीतिः अस्ति ।

- 1) भारतीयाणाम्   2) भारतीयाः   3) भारतीयानाम्   4) भारतीयनाम्

21. छात्राः ..... इच्छुकाः सन्ति।

- 1) पठने   2) पठनात्   3) पठनस्य   4) पठनम्

VI. समुचितं समाधानं चित्वा प्रदत्तवाक्येषु रिक्तस्थानानि पूरयत -

22. पुत्रः मातुः ..... देवालयं गच्छति।

- 1) बहिः   2) पृष्ठतः   3) अन्तः   4) परितः

23. वायुं ..... प्राणिनः न जीवन्ति।

- 1) सह   2) विना   3) परितः   4) बहिः

24. .... परितः वृक्षाः सन्ति।

- 1) विद्यालयस्य   2) विद्यालयात्   3) विद्यालयः   4) विद्यालयम्

25. देवालयात् ..... भिक्षुकाः निरीक्षणं कुर्वन्ति।

- 1) बहिः   2) परितः   3) पुरतः   4) परीतः

26. .... नमः इति शिष्यः प्रतिदिनं गुरुं नमति।

- 1) गुरुणाम्   2) गुरुणाम्   3) गुरुवे   4) गुरुवे

VII. समुचितम् अव्ययं चित्वा प्रदत्तवाक्येषु रिक्तस्थानानि पूरयत -

27. यदा मनुष्यः परिश्रमं करोति, ... फलम् प्राप्नोति।

- 1) यथा   2) तदा   3) तथा   4) कदा

28. .... मधुरं भवति, तत्र पिपीलिकाः आगच्छन्ति।

- 1) सर्वत्र   2) कुत्र   3) यत्र   4) अत्र

29. सूर्यस्य प्रकाशः विश्वे ..... प्रसरति ।

- 1) अन्यत्र   2) एकत्र   3) यत्र   4) सर्वत्र

VIII. अधः प्रदत्तेभ्यः धातुरूपप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत-

30. वृद्ध धातोः लट् लकारे मध्यमपुरुष बहुवचनरूपं किम् .....

- 1) वदिष्यथ   2) वदसि   3) वदथ   4) वदिष्यथः

31. दृशिर् प्रेक्षणे इति धातोः लृट् लकारे उत्तमपुरुष एकवचनं ..... भवति।

- 1) द्रक्ष्यामि   2) द्रक्ष्यामि   3) पश्यामि   4) पश्यामि

32. अकरोः इति कृ धातोः ..... रूपम्।

- 1) लोट्-मध्यमपुरुष, एकवचनम्   2) लङ्-मध्यमपुरुष, एकवचनम्
3) लोट्-प्रथमपुरुष, द्विवचनम्   4) लङ्-मध्यमपुरुष, द्विवचनम्

33. खाद् धातोः लोट् लकारस्य प्रथमपुरुषस्य एकवचनम् ..... भवति।

- 1) खादताम्   2) खादत   3) खाद   4) खादतात्

34. भविष्यति इति ..... धातोः रूपं भवति।

- 1) भू प्रापणे   2) भावि सत्तायाम्   3) भू सत्तायाम्   4) भावि प्रापणे

IX. अधः प्रदत्तेभ्यः व्यावहारिकपदावलि सम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत-

35. .... घटं करोति।

- 1) शिल्पी   2) कुलालः   3) तन्तुवायः   4) मालाकारः

36. बालकः ..... जलं पिबति।

- 1) अग्निपेटिकया   2) शाककर्तर्या   3) मन्थानेन   4) चषकेण

37. अधो दत्तचित्रेषु शाकरोटिका ..... अस्ति।

- 1)   2)   3)   4)

38. एतस्य चित्रस्य नाम .....

- 1) कमलम्   2) मन्दारम्   3) कुन्दम्   4) पङ्क्तिपुष्पम्

X. प्रदत्तेभ्यः सांख्येयपदकोशसम्बद्धेभ्यः प्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -

39. एतत् जगत् ..... भवति।

- 1) द्विविधम् – स्थावरं, जङ्गमम्   2) द्विविधम् – बाह्यम्, अन्तरम्
3) द्विविधम् – ऐहिकम्, आमुष्मिकम्   4) द्विविधम् – दैवतम्, मानुषम्

40. पूरकम्-कुम्भकम्-रेचकम् इति ..... भवन्ति?

- 1) त्रिविधाः पापाः   2) त्रिविधाः प्राणायामाः   3) त्रिविधाः अवस्थाः   4) त्रिदोषाः

41. अधो दत्तेषु ..... पञ्च प्राणाः भवन्ति।

- 1) भक्ष्यम्, भोज्यम्, लेह्यम्, चोष्यम्, पानकम्   2) गोमूत्रम्, गोमयम्, गोक्षीरम्, गोदधि, गोघृतम्
3) मन्दारः, पारिजातः, सन्तानः, कल्पः, हरिचन्दनः   4) प्राणः, अपानः, समानः, उदानः, व्यानः

42. जनकः, उपनेता, विद्यादाता, अन्नदाता, भयत्राता च ..... भवन्ति ।

- 1) त्रिविधाः पापाः   2) पञ्चदेवतरवः   3) पञ्चपितरः   4) त्रिविधाः अवस्थाः

XI. निर्देशानुसारं विकल्पेभ्यः समुचितं प्रश्नवाचकपदं चिनुत -

43. बालकः विद्यालये क्रीडति। “ विद्यालये ” इत्यस्य प्रश्नवाचकपदम् .....

- 1) किम्   2) कुत्र   3) कदा   4) कथम्

44. प्रातः 5-30 वादने देवालये घण्टानादः भवति। “ प्रातः 5-30 वादने ” इत्यस्य प्रश्नवाचकपदम् .....

- 1) किम्   2) कथम्   3) कुत्र   4) कदा

45. अयि भो!, तव कोशे ..... रूप्यकाणि सन्ति?

- 1) कति 2) कथम् 3) कदा 4) कुत्र
46. बालकः द्विचक्रिकया गच्छति । बालकः ..... गच्छति ?
- 1) कति 2) कथम् 3) कुत्र 4) कदा
47. हे मित्र! तव कोशे ..... अस्ति ?
- 1) किम् 2) कदा 3) कथम् 4) कुत्र
- XII. अधः प्रदत्तेभ्यः प्रत्ययसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -**
48. राजीवः परीक्षां लिख्+तुमुन् विद्यालयं गच्छति।
- 1) लिखितुम् 2) लिखितम् 3) लेखितुम् 4) लेखतुम्
49. छात्राः कक्ष्यायाम् उपविश्य पठन्ति ।
- 1) उप+विश्य+ल्यप् 2) उप+विश्+तुमुन् 3) उप+विश्+य 4) उप+विश्+ल्यप्
50. क्रीडाकारः जलं पीत्वा धावति।
- 1) पा+क्त्वा 2) पिब+क्त्वा 3) पी+क्त्वा 4) पी+त्वा
- XIII. सन्धिसम्बद्धप्रश्नेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -**
51. राकेशः दीपावलि महा+उत्सवे देवीपूजां करोति। रेखाङ्कितयोः सन्धिपदं .....
- 1) महोस्तवः 2) महेत्सवः 3) महात्सवः 4) महोत्सवः
52. पञ्चमवर्षे एव बालकस्य विद्याभ्यासः भवति । रेखाङ्कितस्य सन्धिविच्छेदः .....
- 1) विद्य+अभ्यासः 2) विद्या+भ्यासः 3) विद्या+अभ्यासः 4) विद्या+आभ्यासः
53. अधः प्रदत्तेषु गुणसन्धेः उदाहरणम्.....
- 1) भानोदयः 2) भानूदयः 3) नवोदयः 4) सूर्यउदयः
- XIV. निर्देशानुसारं प्रदत्तेभ्यः विकल्पेभ्यः समुचितं समाधानं चिनुत -**
54. अधो दत्तेषु ..... कोरिया देशस्य धननाम(currency) अस्ति।
- 1) डालर् 2) पौण्ड् 3) वन् 4) युवान्
55. हाकी (hockey) क्रीडायाः ..... भवति।
- 1) दुलीप् ट्रोपी 2) डेवीस् कप् 3) ध्यानचन्द्र कप् 4) राजकुमार् कप्
56. हैदराबाद् (Hyderabad) नगरे _____ प्रदर्शनशाला अस्ति ।
- 1) Rail Transport museum 2) Salarjung museum
3) Netaji museum 4) National museum of Natural History
57. “ शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ” इति ध्येयवाक्यं _____ संस्थायाः सम्बद्धम् अस्ति।
- 1) All india Institute of Medical sciences 2) Sainik School, Rewa
3) Management Development institute 4) Indian Navy
58. University of Peradeniya, Srilanka इत्यस्य ध्येयवाक्यम् ..... ।
- 1) न विभेति कदाचन 2) जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी 3) वसुधैव कुटुम्बकम् 4) सर्वस्य लोचनं शास्त्रम्
59. आफघनिस्थान् इत्यस्य प्राचीनं नाम ..... ।
- 1) निषधराज्यम् 2) छेदिराज्यम् 3) अङ्गराज्यम् 4) प्राग्जोतिषम्
60. “ Father in law ” इत्यस्य संस्कृतपदम् ..... ।
- 1) पितृव्यः 2) श्वशुरः 3) देवरः 4) श्यालः